

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. sz. földszint (Arany Bika bérház). Tel.: 113 (7 mellék-állomással). Szerkesztőségi hivatalos órák d. u. 3-7-ig

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLO

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. (Arany Bika bérház) félelelet. Tel.: 113 (7 mellék-állomással). Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig.

Az országgyűlés törvényben örökítette meg a szabadságharc emlékét

Az országgyűlés március 15-én ünnepi ülést tartott. A feldisznított ülésteremben megjelent Tildy Zoltán köztársasági elnök, Vorosilov marsall, a szovjet küldöttség vezetője, ott voltak a különböző hivatalos és nemhivatalos külföldi küldöttségek és meghívott vendégek, a képviselők csaknem teljes számban.

Nagy Imre házelnök meleg szavakkal köszöntötte a megjelenteket, majd kijelentette, hogy nemzetünk multjának legdicsőbb korcsaka a 48-as forradalom és szabadságharc, melynek soha el nem múló emlékét törvénybe iktatja a Ház. Az elnök ezután méltatta a 48-as hazafiak érdemeit, majd Révai József (MKP), a javaslat előadója mondt beszédét. Hangoztatta, hogy 1848 dicsőséges emlékének törvénybe iktatása azt jelenti, hogy a három éves magyar demokrácia tetteit és vívmányait illeszti bele a magyar haladás történelmi folytonosságába. Azoknál, akiknek 1848 túlsok, nem érdemes vitatkozni. 1848-ban a szegény és elmaradt Magyarország maradt példát a gazdag Európának helytállásból és a bátororság erényéből. Kossuth Lajos azt hagyta ránk, hogy nemzeti függetlenségünk védelmében fel kell áldoznunk minden cepp vérünket. Annyi sok nemzeti katasztrófa után most visszatérünk Kossuth Lajoshoz és útjáról nem térünk le soha többé — mondotta Révai József.

A MINISZTERELNÖK BESZÉDE

Ezután Dinnyés Lajos miniszterelnök emelkedett szólásra. Rámutatott arra, hogy 1848-49 legitim folytatása a magyar demokrácia. — Mi vagyunk 1848 forradalmi hagyományának híj letételezői, mi törtük össze örökre a feudális nagybirtokrendszert és adtuk át a földet a 48-as paraszthölvödek ivadékaiknak — mondotta a miniszterelnök. — A szellemi és lélektől a saját földjén dolgozó gazdát csináltunk, mi szabadditottuk fel az ipari munkást, mi teremtettük meg, szilárdítottuk meg a Szovjet-unió segítségével Magyarországot szabadságát és függetlenségét.

— Mi a szabadságot úgy értelmezzük, hogy nemcsak magunknak, hanem a többi népnek is követeljük a szabadságot, mert a szabadság oszthatatlan. Mi akkor is a szabadságharc nyomdokain járunk, amikor a békét és a biztonságot a felszabadult nemzetek demokratikus társaságában keressük. Azok a pártok, melyek ma az országot vezetik, megtanulták, hogy a pártvitálgás sokban hozzájárult a száz év előtti szabadságharc elbukásához. A tanulság: itt is le kell vonni és a pártok együttműködésének még jobban el kell mélyülnie. A miniszterelnök végül kérte a törvényjavaslat elfogadását.

A képviselők helytől felállva, lelkes éljenzéssel fogadták el a szabadságharc emlékét megörökítő törvényjavaslatot.

VOROSILOV MARSALL A SZOVJET-MAGYAR BARÁTSÁGRÓL

Vorosilov marsall nagy taps közepette lépett a szónoki emelvényre. A Szovjetunió népeinek és kormányának nevében köszöntötte az országgyűlést. Hangoztatta, hogy a 48-as magyar szabadságharc nagyogó megnyilvánulása volt az akkori idők népi mozgalmának. A magyar nép sorsában sok közös vonás található a Szovjetunió népeinek sorával, a szovjet népeknek is hosszú és kemény küzdelmet kellett vívniuk a cári önkényvel szemben. Oroszország élen járó haladó férfai már a cári időkben is mindenkor a magyar népet, melyet barátai, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződés fűz a Szovjetunióhoz — folytatta beszédét Vorosilov marsall. Az új Magyarország elfoglalta a méltó helyét az élen járó demokráciák családjában. — A Szovjetunió nevében szívóbb jövő jókívánságaimat tolmácsolom a magyar népnek — mondotta Vorosilov, aki nagy tapsal fogadott beszédét a szovjet-magyar barátság éltetésével fejezte be.

KÜLFÖLDI DELEGÁTUSOK FELSZÓLÁLÁSA

Ezután Milovan miniszter, a Jugoszláv kormánydelegáció vezetője mondt beszédét, hangoztatta, hogy a szabadságharc után száz évvel a demokratikus Magyarországot barátai népek veszik körül, elsősorban azért, mert a magyar nép hű maradt 1848 hagyományához és maga vette kezébe sorsának irányítását. Voltok, a román népi köztársaság elnöki tanácsának tagja beszédében rámutatott arra, hogy 1848-ban a magyar nép, mely fegyverrel kezében harcolt a maga és minden elnyomott nép szabadságáért, kiérdemelte a világ csodálatát. — Korzycki lengyel miniszterelnök helyettes a szabadságharcokról magyar-lengyel kapcsolatokról szólott, majd hangsúlyozta, hogy Európai népei nehéz harcokban védtek függetlenségüket a germán imperializmus ellen és készek arra hogy minden újabb merénnyel szembenálljanak. Jugov bolgár belügyminiszter kijelentette, hogy a bolgár nép a magyar népben igaz barátot lát és reméli, hogy a két nép barátságát a közel jövőben barátsági és kölcsönös segítségnyújtási egyezmény fogja megkoronázni.

Fierlinger csehszlovák iparügyi miniszter azt a meggyőződését fejezte ki, hogy a csehszlovák-magyar kapcsolatok elmélyítésére meg lesz az erős akarat mindkét oldalon és sikerül majd lerakni a megértés és jó szomszédsg állandó és erős alapját. Az albán delegáció nevében Jakova iparügyi miniszter hangoztatta, hogy Délkelet-Európa népei ma már elég erősek érzik magukat az imperializmussal szemben.

AZ ELNÖK ALÁÍRJA A JAVASLATOT

Nagy Imre házelnök az elfogadott törvényjavaslatot átadta a

miniszterelnöknek, aki a köztársasági elnökhöz továbbította kihirdetési záradék és aláírás céljából. Az államfő az országgyűlés jelenlétében nyomban aláírta

Tildy elnök: A küzdelem iránya a haladás és a teljes emberi szabadság felé mutat

A budapesti Kossuth Lajos téren mintegy félmillió ember jelenlétében zajlott le a centenárius országgyűlés. A gyűlésen megjelent Tildy Zoltán köztársasági elnök, Dinnyés miniszterelnök vezetésével a kormány tagjai, Vorosilov marsall, a külföldi kormánydelegációk tagjai és a képviselők.

Tildy elnök beszédében hangoztatta, hogy a magyar demokrácia nemcsak magának valija 1848 szellemét, de ezen a téren döntő eredményeket is ért el. A magyar nemzet soha sem fogja elfelejteni a megértésnek és jóindulatnak azokat a történelmi tényeket, melyeket a szomszédos demokráciák népei, élükön a Szovjetunióval, tanusítottak a magyar demokráciával szemben. A köztársasági elnök a továbbiakban a következőket mondotta: — Látjuk min-

az elfogadott törvényjavaslatot. A képviselők felállva, ahítatosan elénekelték a Himnuszt.

Az ünnepi ülés után a köztársasági elnök, az országgyűlés elnöke, a miniszterelnök, Vorosilov marsall, a szovjet kormányküldöttség és a többi külföldi delegáció tagjai a parlament előtti emelvényen foglaltak helyet. Megkezdődött a centenárius országgyűlés.

len nép társadalmában a belső vívódást, a harcokat s az a meggyőződésünk, hogy az emberiség

Svernik, Sztálin, Molotov üdvözlő táviratai a magyar nemzeti ünnep alkalmából

Svernik, a Szovjet-unió Legfelső Tanácsa elnökségének elnöke a következő táviratot intézte a magyar köztársasági elnökhöz:

Kérem Ont Elnök Ur, hogy fogadjon szerencsekívánataimat Magyarországon nemzeti ünnep alkalmából, ugyanakkor küldöm a magyar nép és az Ön személyes jólétére és boldogságára irányuló kívánságaimat.

Sztálin a Szovjet-unió miniszterelnöke a következő táviratot intézte Dinnyés miniszterelnökhöz.

Magyarország nemzeti ünnepé alkalmából küldöm Onnek Minisz-

történetében még soha ilyen méretű forrongás nem volt, mint a mi esztendőnkben. Ha széttekint az ember a történelem nagy hullámzása fölött, azt kell látnia, hogy a küzdelem iránya a haladás és a teljes emberi szabadság felé mutat.

Rákosi Máttyás miniszterelnök helyettes beszédében hangsúlyozta, hogy a magyar demokrácia nem fog visszarettenni az akadályoktól és nem fogja kímélni a vereséket, hogy megvalósítsa végre 1848 hagyatékát, a boldog virágzó Magyarországot. Rákosi Máttyás beszéde után Szakasits Arpad mondtott záradékot majd a országgyűlés a Szovjet-unió eléneklésével ért véget.

terelnök Ur és a magyar kormány-nak szerencsekívánataimat. Kívánok az új demokratikus Magyarországnak további sikereket építő munkájában.

Molotov a Szovjet-unió miniszterelnökhelyettese s külügyminisztere üdvözlő távirata Molotov Erék külügyminiszterhez:

Magyarország nemzeti ünnepé alkalmából fogadja Miniszter Ur, a magyar demokratikus köztársaság felvirágztatására, úgyszintén országaink közötti barátság együttműködés további megszilárdítására irányuló jókívánságaimat.

Közigazgatási munkaverseny Szeged és Debrecen között

Ménés János h. polgármester elnökletével szombaton a városházán megbeszélés volt, amelyen a város vezetői arról tárgyaltak, hogyan hívják ki közigazgatási munkaversenyre valamelyik, Debrecen melletti azonos struktúrájú alföldi város közigazgatását.

Kedden reggel azután a város-hoz távirat érkezett Szegedről. Szeged város kihívta Debrecen városát közigazgatási munkaverseny-

re. Így elvetődött Debrecen gondja, melyik várost válassza verseny-társának. Elfogadták a szegedi meghívást és a feltételek megtárgyalására ma Szegedre küldte ki Ménés h. polgármester Kalenda Lóránt műszaki főtanácsost, a város műszaki ügyosztályának vezetőjét, Keresztény István számviteli főtanácsost és Kapusi Imre jegyzőt. A város elgondolása az, hogy elsősorban a tanyai közigazgatás fej-

lesztése legyen alapja a munkaversenynek. E téren Szegednek kétszertelenül előnyösebb a helyzete, mert ott már a tanyai közigazgatás évtizedes multra tekinthet vissza. A debreceni közigazgatás azonban egyre nagyobb erővel dolgozik a helyi tanyai közigazgatás problémáinak megoldásával, így a munkaverseny kimenetele teljesen nyit.

Bolgár kormányküldöttség Moszkvában

Moszkva. Dimitrov a bolgár népköztársaság miniszterelnöke március 15-én Moszkvába érkezett. A vendégek fogadására megjelent a központi repülőterem Molotov miniszterelnökhelyettes és külügyminiszter, Visinszkij és Zorin külügyminiszterhelyettesek és több más magasrangú tisztviselő. Dimitrov a repülőteren a következő nyilatkozatot tette:

— A szuverén bolgár népköztársaság képviselői azért jöttek Moszkvába, hogy a Szovjet-unió kormányával barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződést kössenek. Szilárd meggyőződés, hogy ennek a szerződésnek a megkötése mindkét állam érdekét szolgálja. A szerződés méginkább megerősíti országaink között fennálló törhetetlen barátságot. A bolgár nép a Szovjet-unió hatalmas népeihez fűződő barátságában legfőbb biztosítékát látja szabadságának, függetlenségének és fellendülésének.

AZ IDŐSEBB KOROSZTÁLYOKAT LESZERELIK A SZOVJETUNIÓBAN

Moszkva. A Szovjet-unió Legfelső tanácsának elnöksége februárban határozatot hozott, hogy március végéig leszerelik a hadseregben még szolgálatot teljesítő idősebb korosztályokat. A leszerelés

eredményképpen a hadseregben mindössze két korosztály fog szolgálni, az 1926 és az 1927 évi születésűek. A leszerelés két héten belül teljesen végetér.

MEGNYITTA A PÁRISI MARSHALL-ÉRTEKEZÉST

Belgium külügyminiszter hétfőn párizsban megnyitotta a Marshall-tervvel kapcsolatban összehívott 16 hatalmi értekezést. Megnyitóbeszédében hangsúlyozta, hogy Anglia és Franciaország együttesen fogja javasolni a nyugat-nemzetközi övezetnek a Marshall-tervbe való bekapcsolását. Bevin hosszúlejtárú európai gazdasági program megalkotását sürgette, amely Európát egységként kezeli. A külügyminiszter kijelentette, nem hiszi, hogy a Marshall-tervben résztvevő államok szétváljanak, ha a segélyezési program sikerrel jár. Az önkéntes együttműködés valószínűleg a 4 év lejártá után sem fog megszűnni. Az állandó európai szervezetnek egysége sen kell működnie s a legszorosabb együttműködésben az Egyesült Államokkal Anglia világherkedelmi kapcsolatát összhangba igyekszik hozni az európai gazdasági kapcsolatokkal.

— Bidaul kijelentette, hogy Németországnak el kell foglaltia helyét az újjáépülő világban, de ar-

ról nem lehet szó, hogy holmi elő-jogokat kapjon.

A párizsi 16-os értekezlet kedden tartotta második teljes ülését a Marshall terv ügyében s hozzájárult ahhoz, hogy Németország angol-amerikai, valamint francia ügyezeti is hívják meg az európai újjáépítési programban való közreműködésre. Az újes folyamat, amelyen Bevin angol külügyminiszter elnökölt, DeMata portugál külügyminiszter felvetette Spanyolország bekapcsolását az újjáépítésbe.

A NYUGATI UNIÓ

London. A Nagybritánia, Franciaország és a Benelux országok között létrejött nyugati szövetség re vonatkozó szerződést szerdán irak alá az érdekelte ország külügyminiszterei. Az aláírás ünnepségére az öt állam külügyminisztere, ki most Párizsban tartózkodik, a 16 hatalmi gazdasági megbeszélésére Brüsszelbe utazik.

AZ OSZTRÁK SZERZŐDÉSÉRE foglalkozó négy külügyminiszterhelyettes ülését csütörtökre napoltak el anélkül, hogy az osztrák nemet tulajdonok kérdésében meg egyezsere Brüsszelbe utazik.

Vasúti arcképes Igazolvány-képek
HORVÁTH, Simonffy utca 1/b

1848 március 15-ének százéves fordulója Debrecenben

Hazafias lendülettel, soha nem látott arányú ünnepekkel adózott Debrecen népe a szabadságharc hősei emlékének

A szabadságharc centenáriuma-nak ünnepeit Debrecenben méltó pompás keretek között nyitotta meg március 15-ének színes, változatos és a centenárius hagyományokat élettel megtöltő ünnepe-sorozat. A város népe soha nem látott arányokban vett részt az ünnepeken. Az idei március 15-e mindenki ünnepe volt Debrecenben is...

Megalakult a magyar Szabadságharcos Szövetség

Vasárnap délután az Arany Bika nagytermet zsúfolásig megtöltötte a közönség a Szabadságharcos Szövetség alakuló közgyűlésére. A rendőrtanostály ének-karának pattogó indulója, Solti Berci szavalata vezették be a közgyűlést. Végh Dezső nyug. h. alpolgármester, mint korábbi mondot, megnyitotta, hangoztatva, hogy Kossuth, Petőfi és Tancsics útján halad a megalakuló szövet-ség. A közgyűlés elnöksége foglalta el ezután a helyet, akik között sokan voltak, akiknek mellett a Szabadság-rend díszítette. Szabó István országgyűlési képviselő ismertette a szövetség célkitűzéseit: A szövetség pártokon felül egy táborba akarja tömöríteni azokat, akik készek dolgozni a demokráciáért és vállalják megvédését. A nemzeti összefogásnak biztos alapját akarjuk megteremteni. A szabadság oszthatatlan, ha a világ bármelyik sarkán folyik is érte a küzdelem.

Lobog a szabadság-tűz

Vasárnap este sötétbe borult Debrecen főutcája. Sok ezer tömeg hullámzott az utcán és vonult a Nagytemplom előtti térre. Az ifjúság és a honvédség fáklyásmenetben vonult a Kossuth szobor elé. A szobor előtt felállított kandeláberben meggyújtották a szabadság-tűzet. A szabadság-tűz hatalmas lángnyelvei messze világítottak a szélben, a hatalmas tömeg megigézetten nézte

Diszközgyűlés a városházán, az ifjúsági egység bejelentése, Pokorny Klára az igazi márciusról

Hétfőn, március 15-én reggel zeneszöveggel kezdődtek a nagy nap ünnepeivel. Reggel nyolc órakor a városházán diszközgyűlésre ültek össze a törvényhatósági bizottság tagjai: Dr. Balogh István főispán nyitotta meg a közgyűlést méltatva a történelmi nap jelentőségét. Lemhényi Jenő, a 48-as ifjúsági bizottság meghívott tagja bejelentette a diszközgyűlésnek a debreceni ifjúsági egységének megszűlését s ezzel Debrecen az ifjúsági egység-gondolat fővárosa lett.

Pokorny Klára, a Független Kisgazdapárt női togozatának országos elnöke, az Országos Nemzeti Bizottság kiküldöttje emelkedett ezután szólásra. Emlékeztetett arra, hogy Debrecenben végzte iskolai tanulmányait és a magyar szabadság ez őrvárosában látta meg fiatal kereső agy-gyal, hogy nem az igazi március 15-ét ünnepeik meg hosszú év-tizedeken keresztül. A mai március 15 az igazi. A magyar nők

A Szabadságszázló felavatása

Az ünnepségsorozat a szabadságszázló felavatásával folytatódott. A Magoss György-éren, a régi országzászló helyére került a Szabadságszázló, amelyet a 48-as ifjúsági bizottság kezdeményezésére készített el az ipari leányközépsiskola és női iparskola. A művészi szép zászló általános elismerést keltett. Az ünnepi tömeg egy része a Nagyerdő felől zárt menetben vonult fel, elől katonai díszszázad, majd tiszti, katonai küldöttség, az Egyetem, klinika,

megjelent Mihai Hósev, a Szovjet-unió debreceni konzulja és a Debrecenbe érkezett: nagyváradi küldöttség Tógyer Ferenc városi rendőrfőkapitánnyal és József Vasszil körzeti felügyelővel az élen. A Szovjetunió és a román népköz. társaság testvéri együttérzés: tolmácsoló szovjet konzult és a román küldöttséget melegen ünnepeleik.

a görög, a spanyol és a világ többi szabadságharcosait. Tógyer Ferenc nagyváradi rendőrfőkapitány üdvözölte a közgyűlést ezután, hangoztatva, hogy a szabadságszerező népek táborra napról-napra nő. A közgyűlés kimondotta a Szabadságharcos Szövetség megalakulását és megválasztotta a vezetőséget. Nagyszámú díszítésnek szükségéről szöjt, majd nos h. alpolgármester lett, ügyvezető elnök Malakka Ferenc postaigazgató, főtitkár Vég László.

Ménés János köszönte meg a megválasztott vezetőség nevében a bizalmat. A szabadság tudatosításának szükségéről szöjt, majd fokozott munkára hívta fel a szövetség tagjait.

A közgyűlés üdvözlő táviratokat küldött a kormánynak, a Szabadságharcos Szövetség központ-jának, a szabad görög és spanyol kormánynak, majd küldöttséget jelölt ki a Kossuth szobor meg-kecsoruzására.

a tüzet. Dr. Asztalos Sándor, Debrecen kultúratanácsnoka mon-dott megrázó szavakat a szabadság-tűz multat, jelent és jövőt idéző erejéről, majd Gábor Viktor szavalt a 15. márciusa c. versét hasonló erővel. A Kossuth szobor megkoszoruzása következett, majd a fáklyásmenettel kísért zenekarok a város valamennyi főútvonalán végighaladva zenés takarodót adtak.

kötelessége, hogy most megte-messék soralkban is az egységet. Tudatosítani akarják a magyar nők gyermekeikben és unokáik-ban, hogy ez az út, amelyen ma járunk a helyes. A magyar nők segíteni akarják a férfiakat a demokráciáért munkájukban, amint segítette a szabadságharc hőseit az ugyanolyan hősi lelki-lelő feleségek.

Ménés János, Szirma József, Hippus István méltatták ezután a nap és az ifjúsági egység j len-tőségét, majd Csécsits Lajos, a Független Kisgazdapárt nevében szöjt az ifjúság egységéről, ki-melve a sport terén, a tömeg-sport fejlesztésében rá váró fel-adatokat és a párt részéről ígére-tet tett az ifjúsági egység támoga-tására. A Himnusz elénekítésé-vel ért véget az ünnepi diszköz-gyűlés.

A diszközgyűlés után került sor a Déri-műzumban a 48-as szob-ló felavatására.

több szervezet vonult fel. A Himnusz után, amelyet a katonai zenekar adott elő, Mátyás János pliarista diák szavalt a 15. márciusról, „Ünnep a dombon” című versét, mely átérzéssel, majd Nagy Imre, a 48-as ifjúsági bizottság titkára olvasta fel azok neveit, akik adománnyalkkal lehetővé tették a Szabadságszázló elkészítését és felállítását és nyilvánosan köszö-netét mondott.

Ezután Lemhényi Jenő adta át a Szabadságszázlót Debrecen vá-

risának és így szöjt:

— A felszabadult nép vállalja a nemz. tisztú zászlót, de nem vál-lalja a szomszéd népek elleni gyű-löist. Szimbollikus jelentősége van annak, hogy ezt a zászlót az ifjúság teremtette meg; hírdese-o a Szabadságszázló a szabadságot, a békeszerető népek összefogását.

A Marselleit játszotta a zenekar és ennek hangjait mellett ad-ták át a zászlót Debrecen város képviselőjének, dr. Asztalos Sán-dor kultúratanácsnoknak, aki a következőket mondotta:

— Ez a zászló valóban a sza-badság, az emberi méltóság jel-képe legyen és hozza meg a világ-béket.

Ezután az egyesített leányisko-

Ünnepély a Kossuth-szobornál

Az ünnepély másik része a Kossuth-szobornál zajlott le, aho-va már a kora délelőtti órákban megindult a felvonuló csoportok özönlése. A nemzetiszíntű zászlók valóságos erdejé alatt áradt az ünnepegy résztvevőinek csoportja a Petőfi-téri gyülekezőhelyre.

A MÁV Vagonygyár zenekara, a rend-őr díszszázad, ifjúság demonstratív csoportja, az úttörők, az árva-lányhajas cserkészek csoportjai érkeztek a szoborhoz először, majd nyomukban vonultak fel a középiskolák, általános iskolák, a MÁV forgalom és vagongyár, rendőrség, MÉMOSZ, MNDSZ, VAOSZ, dohánygyár, a többi üzeme és szakmák dolgozói, a kert-segek csoportjai. Nagy feltűnést keltett a debreceni tüzoltók sze-rekkel felvonuló csoportja.

A Kossuth-szobornál zászlószí-zbe borult emelvényen foglalt he-lyet Debrecen város vezetői, Hósev Mihály szovjet konzul, az egyetemi tanács tagjai, a pártok, hivatalok, testületek képviselői, valamint a nagyváradi rendőrség tisztagú küldöttsége.

Peikérésre helyet foglalt az emelvényen Sinka András, a va-gongyári rohammunka hőse.

A staféták beérkezése után a honvédszenekar a Himnuszot ját-szotta. Ekkor már a Nagytém-plom előtti térséget, ameddig a szem belátha-ot, mindenütt be-töltötte az ünnepélyen zászlók száza alatt felvonult mintegy helvenczer főnyí közönség.

A Himnusz elhangzása után a Nemzeti Bizottság nevében dr. Juhász Géza nyitotta meg az ün-nepélyt, hangoztatva, hogy Deb-recen h. h. nemcsak a köztár-saság, hanem az ifjúsági egység megszűlésének fővárosa. A ma-gyarság békére készül, a béke ku-poláival akarja telepíteni ezt az országot, de a béke biztosítására a Petőfi által hangoztatott régi kardot készen tartjuk, hogy e drága békét, emberhez méltó éle-tet megvédjük.

Gasztonyi Mária és Gábor Vik-tor gyűnti hatással szavalt a 15. márciusról c. versét. Az általános iskolák egyesített ének-karuk kórusműveket énekeltek.

Ezután Balogh Elemér, a Márciusi Front egyetlen Debrecenben élő tagja tartott ünnepi beszédet.

— A magyar nép fejlődésének hatalmas állomását, 1848 március 15-ét a nép töm-gel teremtették meg — mondotta. — Petőfi tisz-tán látta, hogy egy egészségesebb társadalmi berendezkedés felé kell haladnia a magyarságnak. Petőfi és Tancsics jövőszabó el-képzeléseit a magyar nép töme-gel megértették, de korának pol-i-tikusai nem. Voltak a 48-as ma-

**Vetőgépek
E ké k
Boronák**
s egyéb mezőgazdasági gépek s vasárak raktára.
LANGER és KATZ Hatvan-utca 62

APOLLO MOZI
Nagykovácsy Ilona és Áltay Andor (közreműködésével)
Fény és árnyék
magyar film
Előadások hétköznap du. 4.6.8 van. és ünnepnap de. 11. du. 2
Telefon: 194
METEOR MOZGO
Szerelem és csütörtökön
Szerelmi vihar
Charles Boyer és Michele Morgan
feljethetetlen filmje — Hírös —
Előadások fél 4 fél 6 fél 8-ker

lal énekkar Verőcei katonai kar-nagy vezénylete mellett és a ka-tonai zenekar kísérete mellett Liszt „Magyar Ünnep” című dala-t énekelte el nagy tetszés mel-lét, majd a honvédség képviselő-je Koszortú helyezett a szobor ta-lapzatára. Fazekas József a Sza-badságharcosok Szövetsége üd-vözlőt tolmácsolta. A Rákóczi in-duló hangjai mellett ért véget az ünnepegy. Innen a tömeg a Kos-suth-szobor elé vonult.

gyár forradalomnak hibái, első-sorban az, hogy a parasztság tö-megét nem elégítette ki az or-szági akkori 900 ezer szélere n-m kupa meg jussát. Többek között ez volt az oka, hogy a magyar nép erőartalékaik idő előtt kime-riáltak. Még sem volt hiábavaló ez a gigászi küzdelem, ha a harc el-is bukott. Hogy nem ovdattunk be a „kiegyezés” után osztrák örö-kös tartományá, az 48 érdeme.

Amit azonban a magyarság nem tudott elérni 1848-ban, azt elértük 1944-ben, amikor a Vörös Had-se-reg segítségével felszabadultunk a német járom alól. Vonjuk le 1848 hatalmas tanulságait, térjünk vissza 1949 harcok debreceni kiál-lásához. Kossuthnak nehéz dolga volt, mert csak a parasztság állt mögötte, most azonban a paraszt-ság mellett itt áll a magyar ipari proletáriátus milliós serege. 1945-ben nem mulasztották el fel-szabadítani a magyar parasztság milliós tömegeit a földosztással. Ezt nyomom követte a bányák, majd nagyobb pénzintézetek álla-mosítása. A demokrácia egymás-

A rendőrtanostály zászlóavatalása

Az imponzáns ünnepély záró-akkordjaként folyt le a VI. Rend-őrtanostály Debrecen város kö-zönségétől kapott gyönyörű zász-lójának avatása. A zászlót Ménés Jánosné zászlóánya adta át a kö-vetkező szavak kíséretében.

— A rendőrség legyen tovább-ra is éles fegyver a nép kezében demokráciánk védelmében.

Ménés János h. alpolgármester Debrecen város nevében mon-dott beszédet, kifejtve, hogy a város közönsége meggyugással és büszkeséggel tekint e zászlóra. Meggyugással, mert életünk, va-gyonunk biztonsága jó kezekben van. Büszkeséggel, mert a rend-őrség a magyar népe.

A rendőrtanostály részéről Derecskei Béla rendőralezredés, a tanostály parancsnoka vette át a zászlót szép beszéd kíséretében. Elhangzott a rendőrtanostály le-gényiségének esküje, majd a Rák-óczi indulót és Internacionálé: játszották a felejthetetlen ünne-pegy utolsó számaként a honvé-dzenekar.

DELUTÁN A CSOKONAI SZINHÁZBAN

az ifjúsági kultúrverseny ered-ményhirdetése zajlott le. A közö-niség ez alkalomra zsúfolásig meg-töltötte a színházat. Az előadás keretében szép sikerrel mutaták be a fiatalok a győztes ének, zene, tánc, szavaltó, énekkar-számokat. A díjkiosztás előtt dr. Juhász Gé-za méltatta az ifjúsági versenyek jelentőségét, majd a közönség tapsai közepette egymásután osz-tották ki az értékes díjakat.

A díjkiosztás után a győztes

**Ismét
KALAPOT, divatárut**

Nagy Erzsébeti. Csapó-u. 90.

Vigszínház
mozi
Debrecenben először!
2 magyarul beszélő film-remek:
1. Szépség diadala
gyönyörű színes film!
2. MOSZKVA
a Szovjetunió fővárosa.
Előadások: 3.30, 5.30, 7.30 órákor.

után valósítja meg Petőfi, Kos-suth álmait. „Száz vasuta”, ezret csináljatek — harsogta Petőfi és ma egymásután készülnek a ma-gyar vasutak. „Gyárilipar nékü félkarú óriás a nemzet” mondotta Kossuth és ma gyárak sorá épül, hogy Magyarország Középeuró-pa legmodernebb legvilágosabb államává tegye. Elindultunk az igazságos, kizsákmányolásmentes társadalom útján. Azt akarjuk, hogy a tudás, a kultúra fénye lo-bogjon minden magyar házába. A Kossuth által megálmodott érdek-egyesített szolgálatja a munkás-pi-rás, továbbiakban a munkás-pi-rászt szövetség, a pártok minél szorosabb együttműködése. A ma-gyarság ma már nem áll elszege-telten, mint 1848-ban, itt van szomszédjában a hatalmas Szov-jetunió és K. ssuth elgondolása a dunai népek összefogásáról is a megvalósulás útján halad előre.

Az ünnepi beszéd után Ménés Éva szavalt megkapóan Ilyés Gyula „Nem volt elég” című köl-teményét, majd Lemhényi Jenő jelentette be az ifjúsági egységet. A mai magyar ifjúság igényli, vállalja és megvédi a demokrácia eddigi vívmányait. Felállítják a Debreceni Ifjúsági Tanácsot a munkás, paraszt és diákifjúság közös munkájával s ezáltal az if-júsági egység megteremtésének Debrecen vált a fővárosává.

Ezután az ifjúság letette az ifjúsági egység fogadalmát. Az általános iskolák egyesített ének-kara a „Repülj páva” kórust adta elő.

Az ünnepi beszéd után Ménés Éva szavalt megkapóan Ilyés Gyula „Nem volt elég” című köl-teményét, majd Lemhényi Jenő jelentette be az ifjúsági egységet. A mai magyar ifjúság igényli, vállalja és megvédi a demokrácia eddigi vívmányait. Felállítják a Debreceni Ifjúsági Tanácsot a munkás, paraszt és diákifjúság közös munkájával s ezáltal az if-júsági egység megteremtésének Debrecen vált a fővárosává.

ÜNNEPI ELŐADÁS

Este a színházban ünnepi dísz-előadás volt. Juhász Géza megnyi-tó b. szöde: mondott. A Csokonai-színház művészei három hatatos jelenetet adtak elő. Mátyás János, Tikos Sára nagy tetszést kelte szavala-ot adtak elő. Saláki Já-nos, Ungváry Magda, Bakóczy Mihály táncszínművekben szere-lettek olyan siker mellett, hogy is-mételnők kellett. Hasonlóan na-gysikere volt a kultúrverseny tánc-számok. A Honvédsz. nekár művé-sziet előadót számokkal illeszke-dett be az ünnepi műsorba.

SZABADSÁG-BÁL

Este Szabadság-bál fejzte be a debreceni centenárius ünnepege-keket. Az Arany Bika szépen feldí-szített nagytermet a koracsi órákban megtöltötte a fiatalság, mely Horváth Géza együttesének kitűnő z. néjére hajnalig maradt együtt a legjobb hangulatban.

Húsvéti kalapújdonságok

nagy választékban
IFJ. M. NAGY MIHÁLY
kalaposmesternél
a Színházutjában
Tisztelettel, formázást szakszerűen végzünk

RUM, likör, pálinka eszenciák,
közönség híro oiaok, locsoló üvegek.
Gyáró lerakat viszonteladókak is.
Héty
— Hanyza Átiáróban —

Teli találat
egy jó **Fábián Modell** PIAC-U. 43.
Szalon: Bajcsy Zs. u. 6

Voroslov tábornagy meglepettette a Bazilikát

Budapest. A külföldi kormány-küldöttségek vezetőinek fogadásán Voroslov tábornagy beszédében közösen megemlítette, szerencsés megnézni Budapest legnagyobb templomát, a Bazilikát, mert hallotta, hogy megrongálódott és tűzkár érte.

A miniszterelnöki fogadás után Voroslov tábornagy, Szakasis Árpád miniszterelnökhelyettes és Molnár Erik külügyminiszter társaságában a Bazilikához hajtott és csaknem félórát töltött ott.

Látom, — mondotta a mar-

sall, — hogy a kormány is segítségére siet a kár szenvedett szép templomnak s a helyreállítási munkálatok már befejezéshez közelednek. A beszédet során Voroslov tábornagy elmondta, hogy a Szovjetunióban tisztelt és nagyra értékelt a hitéletet, teljes valóság- és lelkiismeretszabadság van a Szovjetunióban. Tudják, milyen nagy értéket jelentenek azok a templomok, amelyek a hívők sokaságát befogadják — mondotta. (MTI)

Naponta tizezer hazatérőt étkeztethet, ötezernek adhat szállást a debreceni hadifogoly állomás

A jövő hónapban ismét megindul a Szovjetunióból a hadifogolyok tömeges hazaszállítása, a figyelem így ismét a hadifogolyozgatás működésére fordul. Dr. Vadász Sándor, a megye és a város szociális felügyelője figyelemreméltó beszámolót közöl erről a népjóléti minisztérium általános szociális igazgatási osztályának körlevelében a „Szociális Szakszolgálat”-ban. Innen vesszük a debreceni hadifogolyozgatás működésének kiterjedésére, nagy fontosságára jellemző adatokat megállapítások.

Debrecen 1946 júliusában kapcsolódott be a hadifogolyozgatásba, amikor nyilvánvaló lett, hogy a szovjet katonai hatóságok a hazatérő hadifogolyokat Debrecenben kívánják átadni a magyar hatóságoknak. A létrehozott hadifogoly átadó-átvevő állomás elhelyezési lehetőséget, fertőtlenítést, orvosi vizsgálatot, okmányokkal és zsebpénzzel ellátást biztosított a hazatérőknek. Az első évben augusztusától kezdve 16 322 fogoly tért haza, a hadifogoly állomás személyzete kitűnően begyakorolta magát, egy-egy hazatérő 24 óránál tovább soha sem tartózkodott a tábor területén.

1947-ben megszaporozódott a feladat nagysága, hiszen 100 595 hadifogoly jött haza ebben az évben. Máramaroszigetről 44, Focsaniból 32 vonat hozta a foglyokat.

Mégis mintegy fúzfeszalagon történt a debreceni átadó-átvevő állomáson a hadifogolyok ügyének intézése. Fertőtlenítés, orvosi vizsgálat, orvosi átfeleltetés, katonai lezerelés, személyazonossági igazolvánnyal és díjtalan utazási utalvánnyal ellátás, 20 forint zsebpénz kiosztása és az élelmezés nem tett többé egy hadifogolyt sem 24 óránál. Egy nap leteleltetett ki a tábor kapuján.

Dr. Vadász Sándor értékes beszámolója közli az orvosi adatokat is: 100 595 hadifogoly közül csupán 346-nál vált szükségessé kórházi kezelés, ezek közül csupán 16 halt meg. A hazatérők csupán egy-két százaléka volt beteg.

A beszámoló elmondja az orvosi-műszerrel működő gépezet, a hadifogolyvétel munkájának részleteit. A MND Sz 230 önkéntes brodi kiegészítő végzi az adminisztrációt a szociális felügyelőség útjagi kirendeltségével és a hadifogolytábor mindössze 20 hivatalos alkalmazottjával. A „vezárkar” má már pontosan tudja: egy hadifogolyt mennyi idő szükséges átfeleltetésre, fertőtlenítésre, élelmezésre stb. Percére be tudják osztani több ezer szerelvény esetén is a hazatérő foglyokkal való munka egyes részzeit.

Néhány szám az elmúlt évről: 27 mázas nyomtatványt használtak fel a hazatérők igazolványait stb. kiállítására, több mint 207 tonna élelmet dolgoztak fel kész élelmenre, a hadifogolyok úti zsebpénzére 1 935 360 forintot fizettek

ki. A hadifogolyállomás egyre bővült: ma már 4000 ember kaphat teljesen megfelelő és további 1000 szükség szerinti szállást. A tábor konyháizeme pedig ma már 10 ezer embert tud ellátni naponta háromszor étellel.

Dr. Vadász Sándor beszámolója végén köszönetet mond munkatársainak, ez a köszönet minden hazatérő hadifogoly részéről is megnyilvánul. A hadifogoly átadó-átvevő állomás hivatalos és önkéntes dolgozóinak eddigi pontos, jó munkája biztosítja, hogy az idén a minden eddiginél nagyobb arányú hadifogolyszállítást is zökkenőmentesen fogják lebonyolítani.

Sztrájkok Amerikában

Washington. A 400 ezer amerikai bányász sztrájkjának több, mint fele abbahagyta a munkát. A bányászok havi 100 dollár nyugdíjellátást kérnek. Chicagóban több, mint 100 ezer hácsomafő munkás sztrájkot kezdett a munkát békés megkezdés miatt.

A Pannónia garázsban tárgyalta a törvényszék

A Pannónia garázsban helyszíni szemlét tartott kedden a debreceni törvényszék Farkas tanácsa. Gondatlanságból okozott súlyos testi sérüléssel vádolta az állománygyász Dusiczky Ferenc debreceni gépkocsivezetőt, aki a vád szerint a múlt év december 23-án reggel 6 órakor a Pannónia garázsban kihajva előtette Félégyházi Sándor gépkocsivezetőt, aki a kijáratnál állott és jelezte, hogy kijöhet-e a teherautó. A teherautó a kabátjánál elkapta Félégyházit és formálisan a felhoz nyoma. Súlyos sérülést szenvedett, bordája, mellkasa összetört. A törvényszék tanácsa tárgyalás közben kiszállt a helyszínre és ott tanulmányozta a gázolás körülményeit. Végül is elnapolta a bíróság a tárgyalást és a jövő héten szerdán folytatja, amikor esetleg újból kiszáll a helyszínre. Félégyházi és Dusiczky ellentétben adják elő a baleset lefolyását.

Anyakönyvi hírek

Születések: Komar Tibor máv állománygyász 4. sz. osztályán, máv 8. osztályán, máv 10. osztályán, máv 12. osztályán, máv 14. osztályán, máv 16. osztályán, máv 18. osztályán, máv 20. osztályán, máv 22. osztályán, máv 24. osztályán, máv 26. osztályán, máv 28. osztályán, máv 30. osztályán, máv 32. osztályán, máv 34. osztályán, máv 36. osztályán, máv 38. osztályán, máv 40. osztályán, máv 42. osztályán, máv 44. osztályán, máv 46. osztályán, máv 48. osztályán, máv 50. osztályán, máv 52. osztályán, máv 54. osztályán, máv 56. osztályán, máv 58. osztályán, máv 60. osztályán, máv 62. osztályán, máv 64. osztályán, máv 66. osztályán, máv 68. osztályán, máv 70. osztályán, máv 72. osztályán, máv 74. osztályán, máv 76. osztályán, máv 78. osztályán, máv 80. osztályán, máv 82. osztályán, máv 84. osztályán, máv 86. osztályán, máv 88. osztályán, máv 90. osztályán, máv 92. osztályán, máv 94. osztályán, máv 96. osztályán, máv 98. osztályán, máv 100. osztályán.

DEBRECZEN 1. OLDAL 1943. III. 11.

me Ilona Bellegelő 518; Gál Lajos Im Bathány utca 14. és Kiss Piroška Kálvin tér 5.
Házasság: Pálinkó János és Hercegné Zsuzsanna Blaha Lujza utca 14.
Halálozások: Buzsáczky István kereskedő ref. 64 éves Várkeresztúr utca 64. sz.; Lóráz Gáborné ref. 65 éves Poroszlai utca 72; ar Kutasi Sándor nyugd. ref. 70 éves Csapó u 3; Tóth László ref. 44 éves Bathány utca 14; Tóth Gáborné ref. 52 éves Hatvan utca 42; Tolnai Mária ref. 8 hónapos Boeski tér Népház; Kovács Erzsébet ref. 10 napos Cellang utca 79; Cséplői Anna 10 napos ref. 25 éves Hatvan utca 6; Juhász János MAV tömörítő ref. 39 éves Vercseyházi Tamás utca 5; Nagy Kálmán közmunkás ref. 50 éves Buvacsányi utca 64.

A kabai malmosok ügye

Bizonyítás kiegészítését rendelte el az ítélőbíróság Béres János kabai malmos és társai, Roman István, Gara András büntügyében. A törvényszék 8 hónapi börtönrre ítélte őket. Közben Gara András a munkásbíróság ismételt 6 évi fogságát. A Tábla újabb tanúkat hallgat ki és beszerzi Gára vonatkozólag a munkásbíróság tárgyalás iratait is.

Hírek hadifogolyokról

A napokban hazatért hadifogolyok üzenetét is hozták. Puska István edénygyártó Csévics utca 5. sz. alá, hogy jól van. Létszáma: 62-18. Simon Gyula feleségét tudtatta, hogy a 146-20. számú táborban él.

Kossuth-díj nyertesei a Tiszántúlon

A Kossuth díjak kiosztása alkalmából az okmány-földműves szövözetek négy vezetője együttesen 20 000 forintot, Viski András gaborjánai újságza 10 000 forintot kaptak.

Vas Zoltán a kárpát és kiskereskedelem szükségességéről

A KISOSZ és a KOKSZ budapesti fuzós gyűlésén beszédet mondott Vas Zoltán miniszter, a Gazdasági Főtanács főtábornoka. Rámutatott arra, hogy öngyilkos gazdaságpolitika lenne akár a kárpát, akár a kiskereskedelem államosítása. A kárpátok és kiskereskedelmek a mai napig sokfelé nagyobb feladatokat kell elvégezni az ország javára. A nagykereskedelem bizonyos áruit a kormányzat nem szívesen nézi és törlekszik azoknak megszüntetésére. A szövözetbeli mozgalmat a kormány továbbra is támogatni fogja, de az általános életszínvonal emelésének lényeges feltétele: több kereskedővel és iparossal kiszolgálja a dolgozókat, mondotta Vas Zoltán.

A patfogós márciusa

A patfogott kukorica áruló emberről van szó, aki télen nyáron kicipeli kis asztalt és sülőtét az utcákon s árulja a patfogót. Nem tartja vissza őt senki és semmi, ünnepe talán még jég-egő sem.
Hát még ezen a szeles, napfényes márciusi vasárnapon, amikor a mágnapi nagy ünnep tiszta fénye csillog az emberek szemében, tenger nép hullámzik az utcákon és színes zászlóerdőt lobogtat a friss tavaszi szél! Szóval a patfogós ember ezen a napon is kirakogtat a szegényes boltját. Tiszta, fehér kötényt villog rajta s árulja a patfogót. De a kötényt kivül má is jelzi nála a nap rendkívüli voltát, asztalka oldalán fehér lapocskák díszelnek. Erre a napra készítette a patfogós ember. Gondosan készített írka lap volt, talán a kislánya füzejéből való. Píros és zöld ceruzával szép nemzetiszínű keretet húzott a lapocskák szélére, a betűket is piros-zöld ceruzával rajzolta rá, egyszerűen és öregeken! Egy liter patfogó 80 fillér.

Igy ünnepe a patfogós ember. Nem mondotta neki senki, magától csinálta. Igaz, egy nappal előbb, de holnap már otthon hagyja kis asztalját s beáll a sorba. Ma így ünnepel, a maga módján.

S ha valaki feltenné a kérdést, hogy igazi márciusi volt-e Debrecenben a szabadságharc százados évfordulóján a napfény reflektorok és transzparencsek sokaságán túl, de a felvonuló tömegek tízezein, hivatalos szónoklatok és ünnepeken is túl: megmutatnám neki a patfogós ember egyszerűségében is sokat mondó, nemzetiszínű táblacskáját.

Tály elnök kézfogása, mely az egész magyar ifjúságnak szól

Kedden a budapesti Sportcsarnokban összejárt a magyar parasztfiútság küldöttségei első országos kongresszusukra. Non György, majd Gosztonyi János képviselők szövegezték az egyesülés szükségességéről.

Közben megérkezett Tály Zoltán köztársasági elnök, aki felszólalásában örömeinek adott kifejezést, hogy együtt üdvözülhet a parasztfiútság legjobbjait. Hangsúlyozta a köztársasági elnök, hogy a parasztfiútság egysége módot nyújt a felemelkedésre és arra, hogy ezen keresztül paraszt

fiatalágunk méltóképpen képviselje a föld és a föld fiainak erejét. Most az ifjúsági egység útjainak megtalálásakor az üzenem a magyar ifjúságnak: a megtalált egységgel előre, a magyar nép felemelkedéséért, a nép boldog Magyarországáért!

A köztársasági elnök ezután a halgatóság szüneti nem akartó ünneplése közben hosszasan, kezesztorított Non Györggyel a MIOF főtitkárával, kijelentve, hogy ez a kézfogás az egész magyar ifjúságnak szól.

Hatvan százalékkal több a jelentkező cukorrépa termelésre

Debrecen termelő bizottsága Szűcs Sándor elnöklele alatt állást tartott, melyen Lovász László titkár ismertette a gazdasági felügyelőség átiratát. E szerint az Országos Növénytermelő Hivatal hajlandó a gazdaközösségnek nemessített burgonyát rendelkezésre bocsátani a Hollandiából importált vetőburgonyán kívül. Az ára mázsánként 100 forint. Az átvevő gazdáknak kötelezők kell magukat, hogy a nemessített burgonyából 1 holdon vetőmagot termeljenek s abból 25 kg-t a Növénytermelő Hivatalnak a jövő évben átad. A termelők a nemessített burgonyát készpénz ellenében kaphatják a MOSZK-nál.

A városi tanács értesítette a termelő bizottságot, hogy a szá-

lastakarmány vasuti fuvardíját a MAV leszállította, valamint a tűzbiztosítási díjat is. Tudomásul vették. Az inszuges zubból eddig 27 és fél mázsát igényeltek.

Megkezdődött az új cukorrépa termelési kampány. Szűcs Sándor elnök tájékoztatta a bizottságot, hogy az újzárók tömegesen jelentkeztek eddig is cukorrépa-termelők köztérsére. Mintegy 60 százalékkal több termelő fog az új gazdasági évben termelni répat, mint a múlt évben. A vetőmagkiosztására a jövő héten kerül sor. A földműves Szövetkezet felhívja a gazdákat, hogy alkadjon a nagyvilággal legelőn állatokat legeltetni kívánják, jelentkezzenek a Huszárlaktanyában.

Történet-e arzénmérgezés

Két hét múlva terjeszti be a debreceni orvosok kémiai intézet véleményét a Köztemetésben kihaltot elhunyt Csapó István gazdálkodó ügyében. Ekor ad szakvéleményt, hogy arzénmérgezés történt-e a halálhoz vezető gazdasági esetében. A hajdú körömről állapítja meg elsoször az orvosoké, hogy az arzén készítő halál Csapó Istvánnak. Addig a további vizsgálat szünetel.

SZÍNHÁZ, MOZI, MŰVESZET

HETI MŰSOR:

Szerdán este 7 órakor: Csicsóné-nak három lánya. Bérletiszűnet.
Csütörtök este 7 órakor: Csicsóné-nak három lánya. A bérlet és szűnet.
Pénteken este 7 órakor: Csicsóné-nak három lánya. Dog. pént. bér.
Szombaton este 7 órakor: Csicsóné-nak három lánya. Bérletiszűnet.

Csicsóné-nak három lánya.

A darab — Békely-Kellér szövögetőnyve, Komjáth Károly hangulatos muzsikájával — csak szórakoztatni akar és ezt a célt el is éri. A szereplőgárda élen régi kedvencét látta viszont a közönség Timár lábán, akinek hangja ma is maradéktalanul visszaidézi a régi forró operettsikerek emlékeit, Koltayné szerepét pedig finom művészetel töltötte meg. Kollár Livia, Máté Eva és Fontos Magda a „három lány” szerepében derűvel, fiatalos sággal árasztják el a színpadot. Rutikay Mária izes humora kirobbanó siker. Elek Piri és Újvárosi Kati kifogástalan nyújt kis szerepében. Kertész Sándor áradó humorá tergeteges derű lakasztott. T. Szabó László kellemes, férfias alakítása, Kormos Ferenc pompás széles komikuma, Markovits Endre egyéni művészete, Pagonyi János, Novák István, Sárady és Oláh kis szerepében is megcsilánó tehetsége jól egészítette ki az együttest. A kitűnő rendezés Kertész Sándor pompás munkája, Sebastyán András ezúttal nemcsak a zenekar kifogástalan dirigálásáért, hanem a második részben Timár lá által énekel nagyon szép számaért is mindna elismerést megérdemel.

Lakbár Kálmán szombaton

A legnagyobb nevetettő, Latabár Kálmán, a felnöttek és gyermekek népszerű Laty-ja szombaton délután 5 és este 8 órai kezdettel 2 és félórás kacagóórán keretében lép fel jónévi partnereivel Szondi Biri és Szentes László, valamint a vol: csodagyerek Czifra György zongoraművészellel a Bika nagytermében. A műsorban 76-nak szereplése lesz Latabárnak Rendező Nátly József. Jegylovétel a Bikahallban déli. előtt 10—12 és délután 4—8-ig. Szombaton egész nap.

A Vigaszínházban ünnepi műsor

keretében mutatták be a „Szépség diadala” c. gyönyörű szovjet filmet, a filmkészítés terén új utakat követő szovjet filmkészítés egyik reprezentatív alkotását. A remek színés film nagy sikert aratott, csak úgy, mint a vele egyidőben bemutatott moszkvai filmoper. Az előadások szünetében Lovag Károly és Gábor Viktor mércsü verseket adtak elő kirobbanó sikerrel.

Az Országos Zeneiskolák közötti tanulmányi versenyen résztvevő 70 növendéke közreműködésével 1. 17, 18 és 19-én este fel 6 órai kezdettel három nyilvános hangversenyt tart. Belpórágy ára 3 és 4 forint.

Nagyon akart válni, bűnügy lett belőle, de mégis elválasztották

Különös váloperri ügyből bűnügy lett: de a bűnügy jóra fordult és az illető elérte célját: — elválasztották. A bonyodalmas történet a debreceni bíróságon játszódott ki. Egy debreceni műhely munkás el akart válni a feleségétől, mindenképpen válni akart. A váloperi költség, illeték azonban igen drága, többszáz forint. Szegénységi bizonyítvánnyal azonban kevesebb a költség, csakkennek a kiadások... ezért a műhely munkás gondolt egy nagyot, merészül a szegénységi bizonyítványt váltott ki és azt állította, hogy 100 forint fizetése sincs, így jogosult a szegénységi bizonyítványra. Meg is kapta és így szegénységre juttatta meg a váloperit. A váloperit tárgyaláson robbant a bomba: az asszony feljelentette urát, hogy a szegénységi bizonyítványt csalárd úton szerezte meg a férjtől, a jövődelme nem jogosult a szegénységi bizonyítványra. A feljelentés alapján bűnügy lett a család és okprathamisítás miatt meg is indult az eljárás, mert felrövezette a hatóságot a szegénységi bizonyítvány kiadása miatt. Vizsont a váloperi bíróságon kimondta a válást azon az alapon: az asszony a feleség feljelentette az urát a bíróságnál, jelentette az urát a bíróságnál, tehát nem méltó arra, hogy a házassági életközösséget vele folytassa.

Rövid táviratok

Az USA szenátusa a vasárnap virradó éjszaka 6:17 aranyban — változás nélkül — megzavarta a Marshall-tervet. Truman a képrögelőhöz holnap délután ülésen beszélt, mond a nemzetközi helyzetéről.

Kesztyűk, retikulók,
gyógyhaskötők, sérvkötők, gumibarisnyák, mérték után is.
Mindentéle egészségügyi cikkek
Bőr István kesztyű és sérvkötő mesternél
PIAC-U. 20. Városház épület.

A bankok szerepe a népi demokráciában

A debreceni magánalkalmazottak szabad szervezetében dr. Szász Antal, a Magyar Általános Hitelbank miniszteri biztosa előadást tartott a bankok feladatáról a népi demokráciában. Tájékoztatót adott az államosított pénzügyi intézetek jövőjéről. A tervek szerint a bankok üzletvitelre teljesen meg fog változni, mert a megtakarított tőkét csak termelő célokra fogják kihelyezni. Szólt arról, hogy a fejlődés útján nemcsak a megtakarított tőkét kell, hanem a nemzeti jövedelem egyrészt is a termelés szolgálatába állítani. Hitelek folyósítani kell, ha fontos és hasznos célra előnyös. A hitelek rendelkezésére állnak a bankok ellenőrzés alá kerül. A múltban ezt nem tették az intézetek, mert nem tartozott rájuk, hogy a megszavazott kölcsönt mire fordítják. Nagy súlyt helyeznek a bankjegykimélő forgalom tökéletes kiépítésére. Nyilatkozott arról, hogy a takarékoskodik előfoglalkozást.

Az új életmód minden dolgozónak módot ad arra, hogy felesleges tőkét felhasználtatva gyümölcsösítse. A 3 éves terv sikere meg fogja mutatni, hogy ebben az országban történt valami. Majd ismertette a hosszúlejáratú hitelek formáit. Szólt az értéktőzsdéről, amely ma azért nem tudja feladatát betölteni, mert napjainkban hiányzik az a tőke, amely oda áramlott. Így érthető meg, hogy virágzó vállalatok részvényei filhéres árfolyamokhoz állnak. Az értéktőzsdét meg fogják szüntetni. Bejelentette, hogy általánosságban a betéti kamatlábak nem emelkednek. A pénzügyi intézetek típusai: a lakossági, az ipari vállalkozások, másik a mezőgazdaság államosítására fog szolgálni. A harmadik típus pedig betétgyűjtő bank lesz.

Lányi Barna igazgató az előadótól a vidéki hitelre kért felvilágosítást. Miköz Gábor a takarékbetétet ügyét, esetleg kényszerbetétek kérdését vetette fel. Tolnay József hozzászólása után Szász Antal válaszában kijelentette, hogy az intézetek ügymenetnek kidolgozása, és életbeléptetése teljesen elhalványították a különbséget, amely ma még a vidéki és fővárosi intézetek között fennáll. Határozottan kijelentette a kérdésnél azt is, hogy aggodalmaskodnia egyetlen banktisztviselőnek sem kell, hogy állását a reform miatt elveszíti, mert a bank dolgozóira továbbra is nagy szükség van és nem célja senkinek, hogy a kibemtereket megfosssa a kegyeléről. Ami a betéti kamatláb emelését illeti, ilyenről általában nincs szó. Ellenben ha a dolgozó heti keresetének bizonyos százalékát betétre lekötö, tekintettel az adminisztrációs költségek csökkentésére, az ilyen betéteknél körülbelül 15 százalékos kamatra számíthat a betét tulajdonosa. A kényszerbetét formáját visszautasította, annál is inkább, mert — mint mondta — pénzügyi dolgokban semmiféle kényszernek helye nem lehet.

A nagy tetszéssel fogadott előadás után Földvári József titkár ismertette a magánalkalmazottak szabad szervezetének évi jelentését, amelyet elfogadtak.

Tóth Irma és Fekete Sándor a hó 20-án, szombaton fél 5 órakor tartják esküvőjüket a Kossuth utcai templomban.

Március 15-én újszerű dramatizált emlékünneplést tartott a Gimnáziumok Diákszövetsége a Fazekas Mihály gimnázium tornatermében. Versek, dalok, táncok, hanglemezek tükrében mutatták be 1848-tól napjainkig a történelem eseményeit az intézet egyik ötödik osztályos növendékének, Herpay Zoltánnak egy hatalmas, meglepően hatóságú díszlete előtt. Az érdekes előadás előtt Bihary József dr. mondott bevezetőt. A kibővített műsorban Ory András, Székely Károly, Markos Imre, K. Tóth Emil, Király Gyula, Kalmár István, Gyarmati József, Fehér István és Balogh Zoltán voltak résztvevők.

H I R E K

Időjárás. Időnként megfélékülönböző nyugati, északnyugati szél, felhőfelvonásokkal, sokféle tüdőse, a hőmérséklet alig változik.

RADIOMUSOR Szerda. 5.30: Hajnali muzika. 6.30: Falafrók. 6.45: Torna. 7: Hírek. 7.25: Reggeli zene. 8: Előadás. 8.15: Hangnemek. 10: Hírek. 12: Előadás. 13: Házi-egyesület. 14: Hírek. 14.10: Előadás. 14.30: Énekek. 15: Radióskola. 16: Óra. 16.40: Előadás. 17: Hírek. 17.10: Híradó. 17.15: Vöröskereszt. 18: Előadás. 18.30: Magyar n.p. balladák és parasztdalok. 19.30: Falafrók. 20: Hírek. 20.30: Híradó. 20.55: Magyar muzika. 21.45: Közéleti kérdések. 22: Hírek. 22.25: Rák Aladár emlékműze. 23: Hangnemek. 23.30: Kamaramuzika. 24: Hírek. — Péntek. 11: Hangnemek. 13: Hírek. 18.05: Falafrók. 18.30: Előadás. 19: Előadás. 19.15: Falafrók. 19.30: Hangnemek. 20.30: Szabadgyűlés. 21: Hírek. 21.15: Szívünk közepén. 22.15: Hangnemek.

Ügyeletes gyógyszerárak: „Reménység” Csapó u. 22. „Mátyás király” Vámospécsi út 16.

Külföldiek. A köztársaság elnöke Radó Istvánt, a „Népi” főszerkesztőjét és Zimonyi Gusztávot, a debreceni hadifogyószolgálat vezetőjét a Magyar Köztársasági Érdemérem ezüst fokozatával tüntette ki.

Igazságügyi kinevezések. A köztársasági elnök az igazságügy-miniszter előterjesztésére dr. Bacsonyi Ferenc debreceni ítéletbírói bírót a debreceni ítéletbíróhoz tanácselnökként, dr. Déri Frigyes debreceni törvényszéki bírót és dr. K. Nagy Zoltán törvényszéki tanácselnököt a debreceni ítéletbíróhoz bírává, dr. Ujházi József debreceni törvényszéki bírót a debreceni törvényszékhez tanácselnökként kinevezte. Dr. Bacso Jenő debreceni ítéletbíróhoz tanácsjegyzőt szolgálatra beosztott debreceni jogbírói titkár a budapesti törvényszékhez bíróvá, dr. Kertész Lajos debreceni járásbírói titkár: hajdúszoboszlói járásbíróvá, dr. Gárdus Ferenc a debreceni ítéletbíróhoz berendelt titkár kiegészítő bíróvá, dr. Nagy Sándor debreceni törvényszéki titkár a debreceni, dr. Szép György debreceni járásbírói titkár a szolnoki járásbíróhoz járásbíróvá, dr. Borbély Sándor debreceni törvényszéki titkár a nyíregyházi államügyészségre államügyésznek kinevezte. Az előléptetés, kinevezés mind arra érdemes kiváló igazságügyi szakembereket ért.

A debreceni igazságügyi szakszervezet vasárnap rendezte meg március 15-i ünnepélyét az Itéletbírók termében. A bírák, ügyészek, igazságügyi alkalmazottak teljes számban ott voltak. Dr. Deák Sándor törvényszéki bíró, szakszervezeti elnök megnyitotta a szavalt után Jászberényi János ítéletbírói tisztviselő, majd Gasztonyi Mária szavalt hatásosan, mely átérzéssel, nagy tehetségről téve tanúságot. Majd dr. Böszörményi Imre főállamügyész mondott ünnepi beszédet, változta az igazságügyi szervek, a bírák feladatát a centenárius évben és hogy mit vár a bírától a demokrácia. Beszédét nagy tetszéssel és elismeréssel fogadta a hallgatóság. Ezután több párt, szakszervezet kiküldötte, majd a munkásbírak egyike szólalt fel és változta az ünnepség jelentőségét. Utána jól sikerült vacsora és tánc volt.

A Szent László énekkar szerdán 18 órakor próbát tart.

Kirakathetőről fosztogatott Pető Andorné színházjában levő illetékesületében. A tettes a kirakathetővet benyomta és az ott talált illetékeseket, piperekket ellopta. A rendőrség megindította a nyomozást.

Ebolyás lesz március 17-én délelőtt 8—12 óráig a Vágóhíd utcán a Vásárpénztárnál, március 18-án 8—12-g a Széchenyi úton a Huszárlaktanyában, március 19-én 18-án 8—12-g a Széchenyi úton a városi színházban, március hó 20-án 8—12 óráig a Böszörményi úton a várnál. Az öltözék díja öt forint. Aki eből be nem oltatja, büntetésben részesül és az öltözék díját ki kell fizetnie. További oltást szerdén délután közöljük.

Zászlót avatott a földesi Kisgázda Párt

A Független Kisgazda Párt földesi szervezete vasárnap ünnepélyes keretek között avatta fel új zászlóját. A földesi kisgazda asszonyok által himzett Kossuth-címere selyemzászlón ez a felírás olvasható: Független Kisgazda Párt földesi szervezete 1848—1948.

Az új zászlót a községközsége udvarán tartott négyülés keretében avatták fel. Jámor István szívből jövő megnyitó szavai után Dózsa György vármegyei ügyvezető elnök mondott ünnepi beszédet, hangzottak, hogy az 1848-ban megadott jogbővítés szabadságát megadta a földreformnak, mely végérvényesen a parasztság kezébe juttatta a földet. Kérte a földesieket, hogy maradjanak hűek a felavatott zászlóhoz és harcoljanak alatta a magyar demokrácia ügyéért.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Kalmán Ferenc országgyűlési képviselő politikai beszámolót tartott. Hangzottak, hogy a Függetlenségi Frontba tömörült pártok féltékenyen vigyáznak, hogy csorbára ne essék a magyar nép vallásszabadságát és minden erővel megvédik a dolgozó kisember magánajándékát az élet minden területén.

A Kisgazda Párt hajdúsámsóni szervezete az elmúlt napnapes taggyűlést tartott, melyen Bartha János vármegyei főtitkár mondott politikai beszámolót. Kijelentette, hogy a Függetlenségi Frontba a Kisgazda Párt híven szolgálja a békési program célkitűzéseit. Dózsa György vármegyei ügyvezető elnök rámutatott arra, hogy a centenárius esztendőjében a magyar parasztság sok évszázados elnyomatás után teljes szívvel ünnepelheti felszabadulását.

Az Ipartestület évi közgyűlése kegyelettel adózott az elmúlt év folyamán elhalt két előjáró tag emlékének névszerint Szabó Gábor a cizmadia szakosztály elnöke, aki csaknem tíz évig volt szakosztályi elnök, továbbá a fiatal elhunyt Hora Endre, mint az órák- és ékszerész szakosztály elnökének emlékére. Egy perces néma felállással jelezte ki kegyeletét.

A Debreceni Helyiérdekű Vasút dolgozói bensőséges keretek között ülték meg a szabadságharc százéves évfordulóját. A vállalat kultúrtermeté zsűfólaság megöltötték a DHV dolgozóit, akik előtt Kiss Jenő szakszervezeti elnök mondott ünnepi beszédet, majd a Harmónia kulturgárdája névs mősört mutatót be.

A debreceni munkásbíróság kiküldöttei, dr. Baecker József elnök, B. Szabó András munkásbíró, Oborok Dezső mami szaktör és dr. Sámly László államügyész kedden utaztak el Hejőbárára, ahol helyszíni szemlélt tartanak if. Kovács Béla mami berlő és társai bűnügyében. A bizottság csütörtökön érkezik vissza.

Falbotó betörőket zavartak meg a Csapó utcán. Mátrai Imre Csapó utca 11. sz. alatti ruházletének tűzfalá szombaton este 3 és 9 óra között kibontották ismeretlen tettesek. A falbotást csaknem teljesen végrehajtották és már hatalmas rést nyitottak a falban, amikor valaki megzavarhatta a tetteseket. A betörők a Dégenfeld tér irányába elmenekültek. Többen látták a futva menekülő tetteseket, akikről pontos személyleírást adtak. A rendőrség nyomában van a betörőknek.

Pártok hírei

Pénteken kulturdélutánt rendez a Kisgazda Párt. A Kisgazda Párt debreceni szervezete a női tagozattal karöltve március 19-én pénteken délután 5 órai kezdettel a párszervezet nagytermében rendez meg kéthetente szokásos kulturdélutánt, melyre a vezetőség ezúton hívja meg a párt tagjait és az érdeklődőket.

A Kisgazda Párt főzővarró tanfolyama március 20-án, szombaton délelőtt 9 órai kezdettel tartja záróvizsgáját a Böszörményi úti Gazdaszónképző Intézetben. A vizsga megszabású kiállításal lesz egybekötve. Ugyane napon a tanfolyam hallgatói búcsúestet rendeznek a Gazdaszónképző Intézetben.

Lemondott a debreceni Ügyvédi Kamara tisztikara

A debreceni Ügyvédi Kamara választmányi ülést tartott és ott az egész tisztikar, választmány elhatározta együttes lemondását. A lemondást a közgyűlés elé terjesztik, az választja meg az új tisztikart. Egyelőre a régi tisztikar viszi tovább az ügyeket. Az Ügyvédi Kamara tisztikara lemondása összefüggésben van az Ügyvédi Kamarák országos átszervezésével, Budapesten és a vidéken is lemondtak az Ügyvédi Kamarák vezetői.

A debreceni törvényszék logházában is volt március 15-i ünnepély. A Himnusz után Antal János tanítójelölt szavalt elismerést aratva. Majd a honlidal adta elő tehetségesen Antal István és Arva István tanítójelölt, igen jól kísérte harmoniumon Gere István. Művészi biztonsággal, tiszta, csengő hangon énekeltek Gasztonyi Mária és Sarvay Mária, tanítójelöltek, míg Antal Jánosnak népdalaival volt nagy sikere. Az ünnepi beszédet dr. Böszörményi Imre főállamügyész tartotta, méltatva a százéves évfordulót, a szabadságharc jelentőségét.

Szenzáció az illatszert kereskedésben. Húsvéti vásár március 16—31. Tényleges árákból 20—40 százalék kedvezmény. Solti Ilattársulat, Piac u. 42. Marx-ház.

Mindenki figyelmébe!

Több ízben értesültünk, hogy egyes szabók és a közönség egy része úgy tudta, hogy a saját szövegetekből csak rendelést vállallunk.

Ezúton közöljük, hogy választékos, dús raktárunkról szövegetek és kelleket a legkényesebb igényeknek megfelelően méterszámra is árusítunk. Szövegeteladónál megőrzük szabóságunk emfését, hogy ne okozzunk kényelmetlenséget a máshol dolgozó vásárlóknak.

Kiss úrúdiat és szövetület, Piac u. 16. Alföldi palota. (*)

Lugadrót 1 kg 2.50, kerítésdrót, ráfvas jegy nélküli Széchenyi 55. vasúziat.

A fővárosi rendőrség elfogta Nidosi Imre volt nyilas alezredest, Budapesti vót városparancsnokát. Nidosi régebben tyúkszemvágó volt, majd szoros barátságba került Szálasiival, akinek testőre lett. A vád szerint, amikor közlegényből egyszerre alezredest lett, mint Budapest városparancsnoka a legkegyelenebbül járt el, ő adta ki a felkoncolási plakátot, amikor már Budapest eleste küszöbön állott, barrikádpítésre kényszerítette még a betegeteket is. 150.000 ember meggyilkolásával vádolják.

Bökezően díjazza a paraszti munkát a Mezőgazdasági Kiállítás!

Budapestről jelentik: Mezőgazdálkodásunk csodálatos eredményt nemcsak bemutatja, hanem bökezően díjazza is a március hó 19—23-i Mezőgazdasági Kiállítás és Tényezőállítás rendezéséig. A földművelésügyi miniszter díjain kívül több intézményünk ajánlotta vásárolt 6 darab (Fürge) talajmunkáló gépet, 8 vetőgépet, 15 kombinált szecska. és repavágógépet, 32 permetezőgépet és ekét. Azok nyerik, akik a legkiválóbb paraszti munkát végezték az országban. A kiállítás, amelyet a maga okulásá érdekében mindenkinek meg kell nézni, már teljesen készen várja pénteki megnyitását. Tüdy Zoltán elnök nyitja meg a népi Magyarországának ezt az első nagy parádáját. Felárón, amire a mindehol kapható Vásárlásiúvány jogost, március 23-án, kedden délig lehet Budapestre utazni, de ott március 29-ig lehet tartózkodni.

Ehunyt ügyvéd, Kutassy Sándor debreceni ügyvéd vasárnap elhunyt. Halála mély részvétet keltett.

Leégett egy bellegelői lanya. Madai István cipész Bellegelő 476. szám alatti tanyaá eddig nem tisztázódott körülmények között kiégett. A tanya épülete és hat mázsa tengeri, két mázsa árpa elégett, a bútorokat, ruhákat sikerült kimenteni. A kár 3000—4000 forint.

Orvosi műszereket loptak az állami kórházból. Ismeretlen tettes az idegyógyászati osztály vizsgálókalapácsot és egy phonendoscopot elloptott.

Bemészit az ablakon ismeretlen betörő Pallai Pál MAV üzemi altiszt Csokonai utca 25. szám alatti lakásába. Ott pénzt és más értékeket kutatva felülta a lakást, majd miután azt nem találta a bezárt abló felleszítve azon keresztül elvitt egy szelont.

GYASZROVAT

Csösz Lászlóé temetése. Művésztársulat mellett helyezték örök nyugalomra Csösz Lászlóé hűt hamvait. A köztemető díszváltalozójából lefolyt temetés megjelent Ory István és Szigethy Gyula országgyűlési képviselők vezetésével a Kisgazda Párt debreceni szervezetének elnöksége, tisztviselői, nagy számmal képviseltetve magát a párt női tagozata, a gazda tagozata és értelmiségi tagozata. A gyászoló közönség teljesen megőltötte a díszváltalozót. A párt vegyeskara gyászéneke után Szenes László jelkés szövegbemerkölő gyászbeszédet mondott majd a Petőfi Dalkör adott elő gyászéneket. Ezután megindult a temetés menet a nyitott sírhoz, hol újabb ima és énekszámok után örök nyugalomra helyezték az elhunyt hamvait.

Özv. Bedöcs Jánosné szül. Tokaji Sára 1948 március 15-én életem 81-ik évében elhunyt. Temetése 18-án délután 3 órakor lesz a Köztemető 4-es számú ravatalozójából.

Juhász János ny. Máv. főmüvezető 59 éves korában elhunyt. Temetése szerdán 4 órakor lesz a II. A. teremből 6. kat. szertartással. Lakás: Veregyházi T. u. 5. Pusztai tem. vállalat. Minden külön értesítés helyett.

Id. Horváth János 67 éves korában elhunyt. Temetése szerdán 11 órakor lesz a harmas teremből ref. szertartással. Lakás: Kádár dűlő 11. Pusztai temetkezés.

Moldován Józsefné és Bedöcs Eszter hirlapterjesztő szaktársnőnek édesanyjuk elhalálása alkalmával a debreceni hirlapterjesztő munkások nevében öszinte részvételmet fejeztem ki. Faragó János elnök.

Fájdalommal jelentjük, hogy

Nagy Kálmán

máv segédtiszt

51. évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető 11. B ravatalozójából. — Gyászolják: lánytövegyermek: Béla és Éva, testvérei, unokahúgai és öccsei, valamint kiterjedt rokonsága. Lakás: Berzsenyi utca 64. — Bartha vállalat.

Czeglédy Anna

a Molnár Anna népi-kollégium tanárnője elhunyt. Temetése szerdán délután 4 órakor lesz a Köztemető díszváltalozójából a ref. egyház szertartása szerint. — Gyászolják: szülei, testvére, vőlegénye és kiterjedt rokonsága. Lakás: Acél-u. 1. sz. Dankó temetkezés.

Dr. Kutasi Sándorné Terdes Margit úgy maga, mint gyermekei és családja nevében fájdalommal jelentik, hogy szerdán délután 3 órakor lesz a Köztemető díszváltalozójából.

dr. Kutasi Sándor

Ügyvéd

március 14-én meghalt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető díszváltalozójából.

